

Един век в служба на народа

В навечерието на 100-годишнината от основаването на Българския Червен кръст представител на редакцията се срещна и разговори с председателя на Окръжния комитет на БЧК д-р Димитър ДЖОНЕВ

Кръводаряването — хуманно дело

В чест на 100-годишнината от основаването на Българския Червен кръст на 6 октомври в Свищов се проведе кръводаряване на учителите от града. Това беше повод да се срещне и разговор с главния лекар на Районната болница д-р Бойко ПРОДАНОВ, председател на градския комитет на БЧК в Свищов. Дойдох тук не случайно. Градският комитет на БЧК в Свищов е на първо място в окръга по кръводаряването.

— Традиция при нас е организацията по кръводаряването да започне най-малко на седмица напред — сподели той. — През този период се провеждат срещи на ръководството на болницата и на ГК на БЧК с партийни и комсомолски секретари, ръководители на предприятия, председатели на профкомите и др. Определят се лектори, които се срещат с хората по предприятия, цехове и учреждения, където им разясняват противопоказанието на

кръвотдаряването, неговата хуманна същност.

Заведен е точен отчет на всички кръводарители, като някои от дългогодишните кръводарители участват и в разяснителната работа — на пример Тотю Дичков от Овча могила, дал през живота си над 320 пъти кръв.

— А каква е целта на настоящото кръводаряване?

— То се организира по случай 100-годишнината на БЧК.

Създадена е добра организация. Учителите, съобразно учебните часове, идват по определен график. До момента на нашия разговор (около 10 часа) са дали кръв по вече от 60 учители. Очакванията са да се явят над 100 кръводарители.

Радостно е, че и здравни работници по своя инициатива в този ден идват ред по ред за кръводаряване. Те най-добре знаят живителната сила на всяка капка кръв и в Районната болница са освен пропагандатори и активни кръводарители.

Дарената през този ден кръв бе израз на патриотичната и високохуманна инициативност на свищовските кръводарители.

Божан ДИМИТРОВ

Първият родилен дом

Във връзка с нуждите, по родини от Освободителната война, във Велико Търново били формирани няколко нови обществени организации. На 1 август 1877 година по инициатива на Евгения Кисимова било основано женско дружество „Милосърдие“. В кондиката на дружеството била записана и основната цел — събиране на разни волни по мощи за пострадалите и болните. В писма до Градската община и читалище „Надежда“ от 1877 година се посочват и някои други цели: настаняване на бежанците, оказване помощ на Българското опълчение и руските войски, поддръжане гробовете на беженците във Велико Търново по време на Априлското въстание и убитите по време на войната, уреждане и поддържане на сиропиталището, не делното девическо училище и др.

Една интересна изаяна на дружество „Милосърдие“ била грижата за „Къщата на лихусите“. За нея съдим от документи, съхранявани в Народната библиотека „Кирил и Методи“.

На общо събрание в училището при църквата „Св. Константин“ на 19 декември 1877 г. било взето решение дружеството да поддържа къщата на лихусите с нужните прани дрехи за лихусите и децата, както и поията за кръшаването на децата. Освен това членки от всяка махала трябвало да дежурят по една седмица в къщата. На същото събрание била определена по една же на от всяка махала, която да държи сметките и отговаря за „разноските“. Твърде скоро се пристъпило към изпълнение на тези решения. В арбанашкия манастир „Св. Никол“ намерили подслон.

„Няколко жени от бежанците, за които е взето грижа бля годлетното дружество да ги поддържа“. Тези жени били бременни и майки с малки деца. Игуменката на манастира Зиновия с писмо от 23 декември 1877 година се обвърнала към Евгения Кисимова с молба да бъдат изпратени за нуждите на бежанците и новородените „дрехи, постелки, пеленки и покривки“.

На 27 декември същата година Евгения Кисимова призовала „почитаемите госпожи членове на дружеството „Милосърдие“ да участват в купуването и упишването за в една седмица на 12 юргя чета с нужните пеленки“. От равностметката на дружество „Милосърдие“ за периода от 1 август до 31 декември 1877 година се вижда, че през декември били отпуснати за „Къщата на лихусите“ за „ше на 4 големи юргячета — 16 гроша, за 6 малки — 15 гроша“.

Едновременно с това били давани и единични помощи във вещи и пари на нуждаещите се майки. От баланса на дружеството се вижда, че то да по едно юргяче с нужните пеленки и 10 гроша на Донка Христова — лихуса бежанка от Калюфер с мъжко дете Петър“.

Грижите на дружество „Милосърдие“ за „Къщата на лихусите“ продължили и през следващата година. От съществуващия документален материал може да се направи изводът, че настаняването в тази къща били бежанки. По своята същност и значение „Къщата на лихусите“ представлява първия родилен дом не само в Търново, но и в българските земи.

Уверен е маршът на санитарните дружиннички от КК „Република“ в Свищов — трикратни окръжни първенци. Снимка Димитър ДИМИТРОВ

Думи на благодарност

При операцията по време на раждането съм загубила много кръв. Напожило се е дъ ми прелеят. И сега, благодарение на кръвта на Маргарита Тинчева и Бомил Стойков, аз и моят син Димитър се чувстваме добре и сме щастливи, защото се върнахме в семейството си.

Иказваме нашата благодарност на кръводарителите, които спасяват десетки хора като мен, желяем им здраве. Снежана БОЯНОВА
Павликени

Джиги БАКЪРДЖИЕВ
Горна Оряховица

ЩЕ ОБИКНЕШ ЛИ СЕЛОТО, АКО НЕ СИ СТОРИЛ НЕЩО ЗА НЕГО?

Как Морава стана окръжен първенец по благоустрояването, хигиенизирането и озеленяването — пионерите — първи помощници на отечественофривтовците и червенокръстките активисти

Когато преди 16 години д-р Йордан Йорданов дойде на работа в Морава, занари кални улици, прахалня по селските пътища и доста разхвърляни дворове зад новите къщи. Стройка тогава хората с широк замах, бързаха да се сдобият не само с нови домове, ами и с обществени сгради, модерен център да си направят. И кой ти мислеше тогава за асфалт, за паркове и зелени площи, за обществени градини. Иначе моравчани обичат хубавото — това докторът разбира още от първите си срещи с тях и се зае да ги учи кое как да стане — в домовете им, двора, пред къщи, на улицата, че и очите да радва, и болестите от това да намаляват. Около него се събраха хора, които обтират от тези работи и така се създаде червенокръстният актив на селото.

Сег в всеки район на Морава има представител на този актив. Той е първ и неопитен помощник на ръководството на отечественофривтовската организация в хигиенизирането и озеленяването на селището.

Докторът се усмихва уморено на спомените си. Разбира се, човекът не си и мисли, че единствен неговото идване е променило нещата в Морава. Той добре знае, че те си идваха на мястото закономерно и последователно — израснаха новите сгради, асфалтираха се повече от половината от уличните платна, подредиха се на всяка улица тротоарите, бордюровете, зеленяха тревни ивици покрай тях, за усмихваха се розови храсти и цветя по аленте, зашумяла дърветата в центъра на селото.

Истана някак по-чисто и светло навсякъде. Не бе работа за ден-два — бърза да дойде докторът. Той отдавна не се спомня колко беседа си прочетени по радиомурбата, колко нагледни материали са използвани, колко приятелски разговори и посещения по домовете на стопаните струва всичко това на неумор

ните червенокръстски активисти.

Стане ли дума за тези хора, докторът видимо се оживява. Та нали благодарение на тях в селото се утвърди традицията два дни в месеца да се провеждат акции за хигиенизиране, благоустрояване и озеленяване — те не само ги организират, но и първи дават личен пример с участието си в тях. Те дават съвети на стопаните как да уредят домовете, даворите си, упорядочават санитарно-хигиенен контрол над обществените места — площи, улици, заведения. За нередностите учава цялото село — има спешни радиопредавания. Но за чест на моравчан наредности се констатира много рядко. За сметка на това пък всяка седмица в общинския съвет се отчита съвещаване то между кварталите по хигиенизирането и озеленяването. Резултатът от надгледарата е очевиден — че трети от домовете са образцови.

В своята благородна дейност червенокръстките и отечественофривтовците — твърде много разчитат на пионери. На тях са поверени почти всички зелени „обекти“ в селото — градини, алеи, паркове. Те не само ги пазят, но и ревностно ги поддържат. Освен че се приучават към общественополезен труд, по този начин у децата се развива чувство на общ към родното място — как иначе ще мислят за него, ако не са сторили нищо с ръцете си за хубостта му, ако не са посадили поне един храст, ако не са го поливали, ако с трепет не са очаквали първия му цвят...

— — —

Когато преди 16 години доктор Йорданов напусна удобствата на столицата (имаме заповед за назначение само за една година!) заради закътаното провинциално село, той сам не предпологаеше, че ще се привърже толкова много към хората му и че ще прекара половината от трудовия си живот сред тях. Обикна и селото — нали то се превърна в неговата съблътна мечта?

Мечтата на доктора бе Морава да стане образцово селище. От две години селото е на първо място в окръга и вече мери сили с някои градове. Може би затова всяка година отлага замиването си в столицата.

Мария КАЧАКОВА

— Д-р Джонев, тази юбилейна годишнина ни връща едно столетие назад. Моля Ви, разкажете за началото на червенокръстното движение в окръга.

— Освободителната руско-турска война показва преди 100 години на българския на род мястото и значението на такава обществена организация, каквато е Червеният кръст. Руските военни медицински и доброволческите санитарни отряди на Руското дружество за помощ на ранените и болните оказват медицинска помощ на фронта и в тила, на ранените и болни руски войници и на българските опълченци, на бедстващите български жители, намиращи се в зоната на военните действия. Символът на Червеният кръст — милосърдие, грижа за ранените и болните — остава дълбоки следи в съзнанията и съзнанието на хората от нашия край.

По примера на руските милосърдни сестри видната общественичка във Велико Търново Евгения Кисимова създава ново женско дружество „Милосърдие“, което има за своя цел и задача да бъде в помощ на ранените руски войници, български опълченци и бежанци. Това дружество създава свои клонове в Горна Оряховица, Лясковец, Долна Оряховица, Драганово.

През август 1885 година е образувано в свищовското дружество „Червен кръст“ с една задача да се подготвят за оказване помощ на медицинската служба.

След тази дата в целия окръг започва създаването на местни дружества на Българския Червен кръст. Особено активно дружествата съдействуват на държавната власт в грижите й за ранените и болни войници по време на Сръбско-българската и Балканската война, за събиране и изпращане на помощ на пострадалото българско население от стихийни природни бедствия в Южна България. В организирания асенародна акция за подпомагане гладувашите в Поволжия червенокръстките от окръга събират големи количества храни и изпращат над 88 000 лева за детската трапезария в град Саматов.

Особено активна дейност, подчинена изцяло на принципите на Червеният кръст, развиват дружествата във Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов, Елена, Калифарево, Павликени, Михалици, Лясковец, Джузюница, Караван, Войнежа, Беброво, Драганово, Буйновци и много други.

САНИТАРНИЯТ АКТИВ — ЦЕНЕН ПОМОЩНИК НА ХЕИ

Те са скромни и незабележими хора — санитарните активисти на Българския Червен кръст. Те са, докато със своя труд и своята бунда съвет салят за качеството на хранителните продукти и тяхното съхранение в магазините и заведенията за обществено хранене, за санитарно-хигиенното състояние на обществените места, за чистотата и опрятността на улиците и домовете, за опазването на околната среда. Ще ги срещнем да проверяват явствения и обекти, да извършват огромна организационна работа през месеците на хигиенизирането, те са членове на кварталните и общинските комисион по хигиенизирането, на червенокръстните комисион и предприимчива.

На районния поглед на санитарния актив в Павликени бяха дошли един работник, две ученици, една отечественичка и две счетоводители. Бяха извършили „изпит“ на общинските прегледници, но пак се възмущава. Трябало да покажат какво знаят, да разкажат за своята дейност през годината, да научат нещо ново.

И затова изслушаваша така внимателно думите на председателя на журито. Санитарният актив на Българския Червен кръст е изключително помощник на ХЕИ. Неговият принос в ликвидирането на някои санитарно-хигиенни неблагоприятности на място е много голям. Особено задоволство по предизвикателствата практическите познания и навики на участниците в него.

В. ДИМИТРОВА

Координатик на дружбата

● От бр. 125.

Благовещи имат вече 4 трактора, 3 вършачки, 4 снопосъбирачки, 6 култиватора и друг селскостопански инвентар. Към комуната работят техническа работилница и коващница.

През периода 1928—1929 г. партийната и комсомолската организация сред комунистите извършват голяма работа за ликвидиране на неграмотността сред комунистите и в края на 1929 г. тази задача е решена. В комуната в края на 1929 г. има 13 комунистични и 8 комсомолски. Създадена е библиотека с 1500 книги. Организирана са 9 кръжока по обща култура, по селскостопански знания, военноспортен, санитарен, драматичен, радиолюбителски и други. Организирана е и партийна школа, в която се учат не само комунистите, но и комсомолци и безпартийни.

През 1929—1930 г. в комуната „Димитър Благоев“ от Съединените американски щати и Канада пристигат две групи български емигранти.

Сред тях има редица комунисти и активни участници в работническото движение. Със събрани от българските емигранти в САЩ и Канада средства, тези другари докарват за комуната значително количество селскостопанска техника. Между пристигнали те е и Петко Пеев Куцилев от с. Мусина, Велико търновски окръг, който сега живее в Болград, Одесска област.

Все по-широко в комуната навлизат и представители на местното население. Така през 1930 г. в комуната се трудят 109 украинци, 33 българи, 6 руси, 3 белоруси, 1 хърватин и 1 латин. По социален произход те са 101 бивши ратни, 51 бедни селяни, 3 работници и 8 служители.

С голямата помощ на партийните и съветските организации стопанството се развива бързо. През 1931 г. то разполага вече с 6910 декара земя. Значителни успехи има във всички производствени области. През 1931 г. са произведени пла новите за зърнопроизводството и животновъдството.

На 16 септември 1931 г. комуната е посещена от председателя на Общобългарския Централен изпълнителен комитет Г. И. Петровски. Той по дробно се запознава със стопанството на първата образцова комуна. С комунистите е проведен кратък митинг.

На разширено заседание на Полтавския градски съвет с участие на представителите на партийните, профсъюзните и обществените организации, Г. И. Петровски дава висока оценка и посочва за пример дейността на комуната „Димитър Благоев“.

В следващата 1933-1934 г. комуната завоюва редица нови успехи. Животновъдните ферми за 1934 г. дават я ста продукция за 100 000 рубли. Колективът на племенната синферма е на редан с преходно червено знаме.

За 10 години от своето съществуване комуната „Димитър Благоев“ става здрав сплотен колектив. Както и други подобни стопанства, създадени в първите години

на съветската власт, в прехода към пълна колективизация, комуната започва да се превръща в селскостопански артел (колхоз). Освен Степановското имение към комуната е присъединен и артел „Ленински бразла“.

През 1935 г. комуната приема Устава на селскостопански артели. Името „Димитър Благоев“ запазва централното стопанство на колхоза в село Степановка. Комунарите от Парасковеевката се обединяват с местните колхозници в колхоз „Зоря на победа“, който през 1938 г. след идването в селото на един от участниците в първата научно-изследователска станция на дрейфувания лед на Централна Арктика — Е. К. Федоров, приема името на Паланински.

През 1941 г. по предложение на населението на Парасковеевката в чест на организатора и първия председател на селския революционен комитет и активен участник в Гражданската война Г. И. Кулик селото е преименувано в Куликовка.

Сег в село Куликовка пред колхозното управление е издигнат бюст-паметник на Димитър Благоев. Живи са и някои от потомците на българските преселници, положили основите на комуната. Дейността на комуната е ярко свидетелство за голямата помощ, която великият съветски народ оказва в борбата против фашизма в България, живо олицетворение на искрената братска дружба между нашите народи.

В навечерието на Великата Отечественна война на Съветския съюз на територията на Куликовския селски съвет има 3 колхоза: „Димитър Благоев“ с център с. Степановка, „Паланински“ — с. Куликовка и „Нов живот“ — с. Дудниково.

След войната настъпват промени в устройството на колхозите. В началото на 1965 г. се създава един обединен колхоз, който отново получава името „Димитър Благоев“. Но размерите му се оказват твърде големи и това затруднява организацията и управлението му. От 1966 г. колхозът е разделен на две: „Димитър Благоев“ с център с. Куликовка, който обединява Дудниково и Степановка, и „Г. И. Петровски“ — останалите селища.

Дълги години като председател на колхоз „Димитър Благоев“ работи Ф. Е. Цибулка. По негова инициатива в Куликовка е създаден дендропарк, в който са посадени 4000 различни видове дървета. В центъра на селото до колхозното управление има парк, в който са засадени дърветата на чуждестранните делегации, посетили колхоза. Там има дървета, засадени и от делегацията на Великотърновски окръг.

Днешна Куликовка е красива и благоустроено селище, с хубави улици, с картинна галерия, колхозен музей, библиотека, културен дом, детска градина, селска болница и много други съвременни придобивки.

И който българин посети, макар и за малко Куликовка, не може да не почувства силата на традиционната дружба между българи, руси и украинци.

Дружеските връзки между Полтавска област и Великотърновски окръг — продължение и развитие на вековната братска дружба

Победата на социалистическата революция в България, резултат на обновителния революционен процес, обхващан след Великата Октомврийска социалистическа революция, създаде реални условия за истинското профсъюзване на братската дружба между нашите партии, страни и народи. Освен общия славянски произход и близост на езика, съвместно пролята кръв в борбата за национално и социално освобождение, днес ни свързват още повече общата марксистическо-ленинска идеология, общите цели и задачи, общите интереси за победата на делото на социализма и мира в целия свят.

Контакти между трудещите се от Полтавска област и Народна република България се установяват още в 50-те

години. През 1950 г. делегация от български селскостопански труженници, пребиваваща в Украйна за обмяна на положителен опит, посещава Полтавска област. През 1953 г. колектив от ТКЗС с. Подем, Плевенско, се обръща към героия на социалистическия труд, депутата от Върховния съвет на Украинската ССР, комсомолката от колхоз „Карл Маркс“, Семейновски район, Мария Фастова с молба да сподели своя опит в работата.

През 1961 г. в България идва туристическа група от представители на висшите учебни заведения и научните институти от Полтавска област. В същата година турсти от Полтава и Красноръск посещават и Велико Търново.

(Следва)

Маргарита КАМЕНОВА

Западният възел

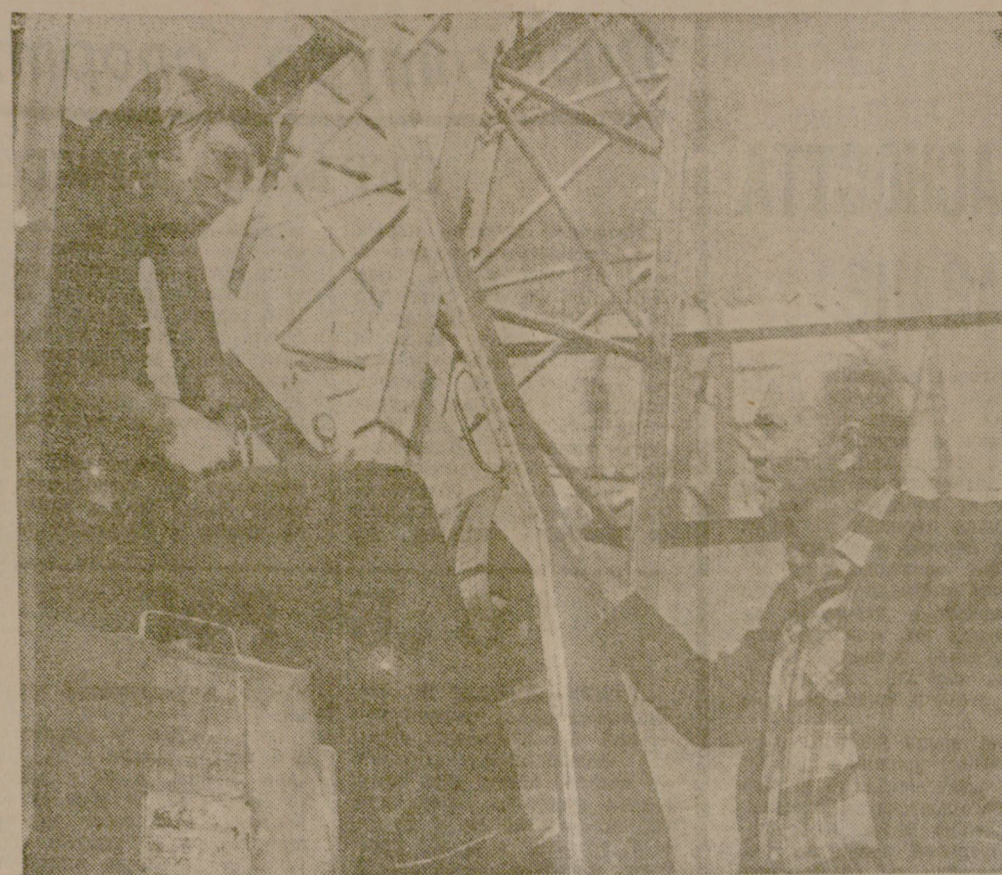
Започна строежът на съвременен вход в западната част на стария исторически град. Обещанието на подизпълнителите от „Мостстрой“

С увеличаването на интензивното движение по пътя София-Варна, функционирането на много индустриални предприятия в западната част на Велико Търново и завършването на жилищния комплекс „Тригълник“, се налага изграждането на съвременна връзка, която не само ще облекчи движението в този район на града, но и ще му придаде нова красота. Затова пътните строители от околния град, подпомогнати от най-добрите специалисти от „Мостстрой“, започнаха още съставянето на един отдавнашен и смел замисъл на „Пътпроект“ — Велико Търново.

За сега обектът има много наименования — „Западен възел“, защото ще представлява действително възел от пътни артерии, „Западен вход“, защото от тук ще преминават идващите по пътя София-Варна, или „Западна връзка“, тъй като след завършването на обекта чрез него ще става връзката със западната индустриална зона, с новите жилищни квартали, с магистралата за столицата и пътя Русе — Стара Загора. Но независимо кое име ще придобие гражданственост, този обект ще бъде още една хубава придобивка за Велико Търново. Многобройните тостове, издани в града от тази посоча и навечерието на 1300-та годишнина от създаването на българската държава, наред с много ретавирани паметници, ще видят и едно ново съвременно строително-пътно съоръжение.

Специалистите-проектанти и строители с гордост произнасят думите „пътна детелина“. Тя ще обхваща няколко пътни артерии, на няколко равнища и ще осъществява безконфликтно влияние и отливване от ГП — 4 „София-Варна“ по посока „Велико Търново“ — западна индустриална зона, чрез надлез и подлез.

За сега всичко е още в началото си. Но героите на социалистическия труд Иван Минчев, директор на СМУ „Мостстрой“, неколкото пъти орденосен Михаил Николов, технически ръководител от СМУ „Пътни строители“ и Руси Левков, технически ръководител от „Мостстрой“, са вече под напрежение. Всекидневно напредват изкопните и насипни работи, отлежи са стоманобетонни устои, израства коф

Кранистът Атанас Колев и Иван Минчев уточняват задачите за деня

ражат. В помощ е и съвременната строително-пътна техника. На две смени, понякога и удължени, се работи в събота и неделя. Тук се чувствуват и темпът на ударните дни, обявени до края на годината. Подизпълнителите от „Мостстрой“ вече дадоха обещание да съкратят чувствително своите срокове, за да

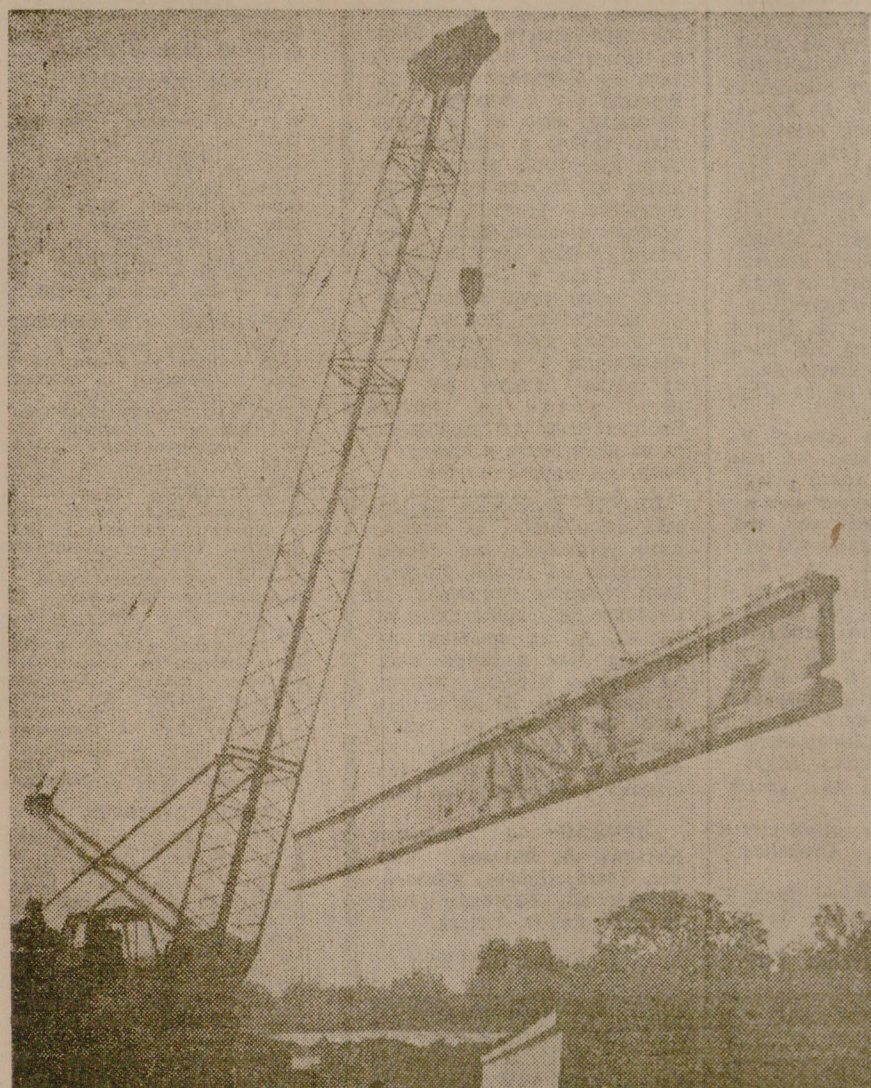
дават фронт за работа на пътните строители. По предложение на Иван Минчев, се разработи нов проект за част от съоръжението, с който се ускорява строителството с една година. В близост се произведат и 18-тонните греди...

В единия край на „Тригълника“, по посока за Леде

ник, израства един малък познат строеж, който тепърва ще привлича вниманието, а в близките години и великото търновчани ще се гордеят със своята „детелина“...

Михаил МАНОЛОВ

Снимки Иван РУСКОВ

46-тонният кран от Полша в помощ на пътните строители

Котважистите от бригадата на Никола Бонев преизпълняват винаги дневните си норми.

ВИСОКО ПРИЗВАНИЕ

24 октомври — Международен ден на ООН

„Да бъдат избягвани идните поколения от бедността — така е формулирана в Устава на ООН главната задача на световната организация. Появата на ООН след войната бе израз на волята на народите да се създаде такъв политически инструмент, с чиято помощ да се укрепят основите на мира, да се разширява и задълбочава международното сътрудничество.“

В продължение на повече от три десетилетия всички крупни и важни световни проблеми преминават през този най-представителен форум на нашето съвремие (понастоящем в ООН членуват 150 държави и практически в чезе обхващат почти цялата общност от държави). Ежегодно сесии на Общото събрание на ООН, както и всички други нейни органи и организации, са авторитетни международни трибуни, от които представителите на държавите-членки излагат своите позиции по най-актуалните проблеми на общия свят и с общи усилия явяват световната организация към осъществяване на прокламираните в нейния устав задачи и цели.

Пред очите на цял свят в ООН се вземат не малко отговорни решения, които съдействуват за преодоляването на редица остри международни и локални кризи. Особено място сред тях заемат въпросите на разоръжаването, които съвсем основателно фигурират в дневния ред на почти всяка сесия на Общото събрание на ООН. От световната организация е направено не малко за укрепването на мира, но не рядко тя е претърпявала и несполуки. В течение на много години определени сили затрудняват дейността на ООН, като не спазват приетите решения за отстраняване на опасните за мира конфликти, каквито има в Близкия изток, Южна Африка и в други райони на планетата. Не служат на нейните цели и нееднократните опити да се ревизира Уставът на ООН и да се отмени принципът на единогласие между постоянните членове на Съвета за сигурност. И днес представителите на редица страни се опитват да дискредитират авторитета на световната организация.

За разлика от всички противници и зложелатели на мира,

които нарушават договореностите и не се съобразяват с реалностите, позицията на СССР и на другите страни от социалистическата общност винаги се е определяла от отношението им към проблемите на мира и международната сигурност. Ръководителите на СССР и в другите нейни органи за обсъждане и одобрение изключително важни за световния мир идеи и предложения. И на сегашната, XXXIII сесия на Общото събрание на ООН, повечето от най-важните и актуални проблеми са поставени от Съветския съюз и социалистическите страни. Общополитическата дискусия в Общото събрание показа искрена стремеж на повечето държави-членки да се задълбочи процесът на разоръжаването, да се обузда надпреварата във въоръжаването, да се ликвидират всички огнища на изпрежение и опасности за световния мир. Мнозинството от държавите дават висока оценка на съветските инициативи, продиктувани от интересите на мира, сигурността и

международното сътрудничество.

Активно участие в реализирането на целите и принципите на ООН взема и Народна република България, която води последователна и не отклонява политика на мир и международно разбирателство. Българският народ и неговото правителство са твърдо привързани към идеите, възлети в Устава на ООН и се борят за тяхното вътърстване. Както винаги, така и днес, нашата страна следва своите усилия в изпълнение на благородната мисия на ООН — укрепването на мира и утвърждаването на принципите на мирното съвместно съществуване.

Главната цел, която след войната си поставила основателите на ООН — да се избавят идните поколения от бедствията на войната, звучи не по-малко актуално и в наше време, когато продължава фабрикуването на нови средства за масово унищожение. Да поддържа високия конструктивен тонус в международния живот, равнопоставено биене на пулса на разоръжаването — такова е сегашното призвание на световния форум на 150-те държави. С цялата си енергия а отговорност социалистическите страни в всички миролюбиви сили в света служат на тази цел.

Добри КАЛЧЕР

Грижа за животните

Грижата за осигуряването на достатъчно фуражи за животните е една от основните на ръководството на АПК — Златарица. Тази година за пръв път е приготвен 240 т силаж от репо. Освен това е съхранен и 1800 т сенаж. Сега усилията са насочени към бързото прибиране на царевичната, като в силажните ями е прибран от нея повече от 8000 т силаж.

Мария ДИМИТРОВА

Ударен труд до юбилей

През декември се навършват 60 години от създаването на Лясковската партийна организация. Тази забележителна дата се превърна в повод за нови трудови постижения за работниците-лективисти от града. Работниците и специалистите от механичния и подготвителния цех на Завода за автоматични везни излязоха с признателност към всички трудещи се от завода и града за 60-годишния юбилей. През тези дни челиците обехаха да изпълняват вътрешностроителното време и да осигурят 100 на сто висококачествена продукция.

Снежана ПЕТРОВА

Велико Търново — Полтава

ГОЛЯМОТО БРАТСТВО НА МАШИНОСТРОИТЕЛИТЕ

Този, който по един или друг повод е влизал в административната сграда на Завода за строителна техника в Павликени, основния завод на стъпански комбинат „Заря“, непременно си спомня бялата витрина на втория етаж. В нея, наред с турдовете от личия на колектива на това най-старо машиностроително предприятие в града, са събрани и подаръците-сувенири, специално изработени в Машиностроителното производствено обединение в град Карловка, Полтавска област, за техните павликени приятели. Написано с внимание и любов, на тях може да се прочете: „Машиностроителен град Павликени от машиностроителите города Карловка“.

Дружбата между двете предприятия е млада, на възраст едва осем години, но е вече със здрави и дълбоки корени, черпещи сокове от многогодишната история на българо-съветската дружба. И както всеки българин си има и ще си има своите срещи със съветските хора — а ми намото, настоящето и бъдещето, така и машиностроителите от двете предприятия съдват и укрепват непрекъснато своите връзки. Вече години наред между Карловка и Павликени прелитат писма, от които може да се научат за трудовите постижения, споделя се производствен опит. Комсомолците от Завода за строителна техника запознаха младите ленински от Машиностроителното производствено обединение в Карловка с живота и делото на павликениски герои партизани Илия Злагов, Иван Николов, Димитър Стоянов и Бончо Христов, бивш работник в завода. От съпругата на Илия Злагов, Мария, бяха изпратени биографиите на петима работници от Машиностроителното обединение, участвали във Великата отечествена война, двама от които са воювали за свободата на България. Преданията по радиоуредбата, поздравления по случай празници и годишнини — това са само част от многобройните инициативи в двата завода, които непрекъснато укрепват голямото братство на машиностроителите.

Но най-силната, най-здравата негова закалка се получава в труда. Именно затова труженниците от Павликени влагат много старание и любов в производството на продукция за износ в Съветския съюз. А нейният обем расте постоянно. Това са предимно съоръжения и машини за обръждане на керамични изделия — филтърсмесители, глинотелачки, батерия, пещни вагони.

По случай юбилея на Завода за строителна техника — 50 години от създаването му — беше организирана интересна среща с изтъкнатия карловски машиностроител Василий Бинов, на който той сподели своя опит като шлосер-инструменталчик. Неговите инициативи са успешно приложени в инструменталното стопанство на завода.

Още един от заводите на СК „Заря“ поддържа активни връзки със съветските машиностроители. Това е заводът за джанти „Заря“. Негов съветски приятел е Кременчугският колесен завод. Измеренията на тази дружба са широки, но най-силно тя е изразена в трудовото братство. Когато през 1975 година МЗ „Заря“ изпитваше сериозни затруднения при завършването работи, от Съветския съюз пристигнаха трима специалисти — инж. Григорий Соловев, Анатолий Магда, Анатолий Шрамченко. Те помогнаха на павликениските си приятели при завършването в среда от въглероден двуокис. Две години по-късно съветските специалисти дойдоха отново в помощ на завода. Само преди няколко месеца се завърна от Кременчуг председателят на профкомитета на МЗ „Заря“ инж. Стефан Стоянов, който донесе нов договор за техническо и културно сътрудничество между двата завода.

И още много може да се разкаже за дружбата между машиностроителите от Павликени, Карловка и Кременчуг. Тя е конкретна изъва на вечното ни и искрено братство със съветския народ, необходимо ни като съюзници и въздух.

Йордан ДЕНЧЕВ

Бързо, компетентно, качествено

Делът на Базата за ремонт на канцеларски машини — Велико Търново за максималното използване на сметачната, пишещата и електронно-изчислителната техника

В помещението на машино-сметачно бюро в Завода за телевизори и радиоприемници във Велико Търново се носи равномерно трепане на изчислителните машини. Перфолентата с ценна информация плавно се плъзва и продължава своя път за разчитане в изчислителния център. И изведнъж машината блокира — повреда. Всяко забавяне в отстраняването ѝ е фатално. Има опасност работниците да не получат на време заплатите си, а това е недопустимо. Необходимо е спешна намеса на специалистите. Едно обаждаме по телефона и сервисната кола на Базата за ремонт на канцеларски машини е вече тук.

Ние сме „базата помощ“ за изчислителната техника — усмихва се механикът Иван Даскалов и веднага се залавя с машината. Повредата е отстранена бързо и качествено.

Ръководителите на машино-сметачното бюро и системата за автоматично управление в завода Иван Банков и Тинка Попова изказват своето задоволство от услугите на базата. Тяхната работа до голяма степен зависи от отзивчивостта на механиците при нужда, а те разбират тази зависимост и са много внимателни, много конективни в изпълнението си. За тях факторът „работно време“ не съществува, когато трябва да помогнат.

Сервисната база в околния град е клон на ремонтен комбинат „Канцеларски машини“ — София. Създадена е през 1964 година и прави ремонт на всякакви вид канцеларски, технически и пишещи машини и електронните калкулатори до последната дума на изчислителната и организационна техника — ралини, видове разноможители, фотокопирни, фактурни и други машини.

Атмосферата на задълбоченост и прецизност, която царя в работата, възхвалява всяка служба посетител пред сложността и тайнството на съвременната изчислителна техника.

За формите на обслужване, които представляват новост в сферата на услугите, началникът на базата Ненко Халачев сподели:

При стационарната форма на обслужване машините се носят в базата от клиента, като срокът за ремонта е 15 дни. Ако за това време повредата не се отстрани по наша вина, се плаща неустойка. Дребните повреди се отстраняват веднага. За приближаване услугите до клиентите има разкрити групи към базата в Горна Оряховица и Свищов.

Нова, по-прогресивна форма на услуги е абонаментната, която обхваща 60 на сто от работата. Около 70 предприятния в околния град абонарират своите машини, като сроките тук са необичайно къси — 2 часа за околния град и 48 часа за останалите селища. За някои видове машини великотърновската сервисна база обслужва и Габровски, Шуменски, Търговищки и Варненски окръг.

В сервисната база се създадена съвременна, високоэффективна организация на труда. Тук се прилага бригадната форма на работа.

У механизмите от сервисната база съществуват стремеж за овладяване новостите в бързо развиващата се сестехника, за усвояване ремонта на новите видове марки и модели машини. Този е пътът за постигане на културно и висококачествено обслужване, което е главната цел на колектива.

Петя СТОЙНОВА

КАК ДА СЕ ОСИГУРИ БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ ЯДРЕНОТО РАЗОРЪЖАВАНЕ

Пол прекарване надпревара във въоръжаването и разоръжаването несъмнено приоритетът принадлежи на ядреното разоръжаване. Тази необходимост е очевидна, тъй като най-голямата опасност за мира, както признават всички, произлиза от надпреварата в ядреното въоръжаване. Съветският съюз в своята последователна борба за предотвратяване на войната и разоръжаването се придържа именно към това мнение.

Общозначимият характер на ядреното разоръжаване пренася решаването на проблема извън интересите само на онези държави, които притежават ядрено оръжие. Участието в обсъждането на въпросите на ядреното разоръжаване на неядрени държави отговаря на глобалната природа на този проблем. И тяхната роля в такава обсъждане може и трябва да има съществено значение.

Затова, по мнението на Съветския съюз, е необходимо всички ядрени държави, а също и някои неядрени, да преговарят по проблемите на ядреното разоръжаване. Тяхната първоначална цел би могла да бъде разглеждането на въпроса за прекратяване на производството на ядрено оръжие от всякакъв вид, обличане на постигнатите договорности във формата на международен договор, за да може в последствие да се премине към постепенно намаляване на запасите от ядрено оръжие до пълното му ликвидиране.

Възможно е и обсъждане на други части на този общ проблем.

Няма съмнение, че решаването на този голям и остър проблем като ядреното разоръжаване е немислимо без паралелното вземане на мерки за укрепване на политическите и международно-правови гаранции за безопасност на държавите. Във връзка с това все по-голяма актуалност получава съветското предложение за сключване на световен договор за несприлагане на сила в международните отношения. Проектът на този договор вече е внесен от Съветския съюз в съвета на сигурност на ООН, където се намира за разглеждане в съответните международни органи по разоръжаването.

Отказването от прилагане на сила трябва, естествено,

да обхване забраната за използване на всички видове оръжия — както обикновено, така и ядрено.

Не е трудно да се оцени цялата значимост на такъв договор. С неговото подписване всички държави в света ще се окажат в еднакво положение, получавайки обща гаранция за безопасност. Разоръжаването в условията на действително на този договор би загубило всякаква политическа окраска, превръщайки се в чисто технически проблем.

Но и преди всеобщото от казване от прилагане на сила, включително и на ядрено оръжие, съществуват възможности да се ограничат сферата на неговото прилагане и едновременно да се гарантират неядрени държави от тази заплаха.

Съветският съюз се надява, че Общото събрание на ООН ще подкрепи съветските инициативи и ще приеме съответно решение, в което волята на световната общност, насочена към ликвидиране на ядрената заплаха, ще намери ясен и задължителен израз.

С. КОЗЛОВ
политически наблюдател на АПН

ОКРЪЖНА ВИКТОРИНА

Интересно премина окръжното състезание-викторина — етап от националната викторина „100 години физкултура по движение в България“. То се състоя през миналата седмица в Профсъюзния дом на културата във Велико Търново. Участваха четири отбора — победители на градските състезания. Въпросите, по които се води състезателната надпревара, обхващаха интересни моменти от богатата история на

родното физкултурно движение. За първите стъпки — създаването на гимнастическия стрелков дружба през 1878 година, за разцвета на спорта в годините на народната власт, за успехите на международното спортно по-ле външащо разказваха в своите отговори състезатели.

Журито, ръководено от кандидата на физкултурните науки Иван Павлов, майстор на спорта и балкански шампион на копие, отреди първото място на съставна на Велико Търново (Марията Балбова, Марцела Лейска и капитан на отбора Людмил Петров).

След великотърновчани, които събраха максималния брой точки — 45, следват представителите на Павликени с 40, на Свищов с 37 и на Горна Оряховица с 32 точки.

(Соб. инф.)

В „Б“ РФГ

„ЕТЪР“ — „ДУНАВ“ Р: 1:1. Едва ли някой е очаквал, че етърци ще претърпят неуспех именно срещу „Дунав“ — състав, който през тази година преглъщаша горчив хап при гостуването си в Елена и Павликени, а в своя терен бе неубедителен срещу горнооряховчани. Изглежда от „Дунав“ бе останало само името (играта на отбора и на ст. „Ивайло“ не блесте с нищо особено), но и това сякаш бе достатъчно, за да се стъпват „виолетовите“. Всъщност трудно е да посочим кой колко лично е отговорен за това, че съставът не бе в пълна бойна готовност, че през 90-те минути така и не намери верния път към смислени, опасни акции, които да очертаят игрови маневри, игрово превъзходство.

Имахме чувството, че етърци очакваха топката сама да влезе в мрежата на съперника, не се бореа с нужната острота във всяка ситуация, лесно отстъпваха инициативата, а когато съперникът разбра, че „дълбокият“ не е чак толкова „черен“, дойде и най-лошото. В 47-та минута Илиев (11, Д) като на шега бе оставен непокрыт на десния фланг, пак като че ли с пълно безразличие без изгледан кажи-речи от цялата защитна линия на „Етър“ и... изненадващо русенци поведоха — 0:1.

От този момент като че ли домашните „живнаха“, попитанаха. Иков обстрелваше с хубави удари вратата на дунавци, а при мелле в 52-та минута се създаде ситуация и за дунавци, превърната в гол от Белков — 1:1. И сега вече всички вървяха, че най-сетне преломът е настъпил, че „Етър“ ще се развихри. Имаше и възможности — запоминихме рейда на Белков и комбинацията му с Цингов, но последният стрелна топката в ръцете на вратаря. После постепен но всичко пак излезе.

Гостите създадоха нови опасности за Коцев. Всичко, което сътвориха великотърновчани до края, може да се изрази с две думи — хаотично, нерационално. Навярно „натежа“ пропалването първо полувреме, в което не бе намерен път през състезателната защита на русенци, не бе нанесен решаваният психологически удар (два пропуски на Ненчев, греда на Павлов).

Ако трябва да посочим персонални минуси в играта на „виолетовите“, едва ли можем да отменим някой от 13-те на терена. Но все пак набива се в очи апатията и неточността в действията на В. Даскалов, опасната хазартност у Ангелов на подстъпите към вратата, отново проявялата се плахост у Велков в защитните му функции, рязко намалялата — експлозивност в рейдовете на Цингов, недостатъчната ефективност от усърдието на Божилов...

Навярно тренировката поглед ще отмери и други пропуски, ще се потърси път към преодоляване на отпускането, към излекуване на коварния враг — подценяването на съперниците.

„ЕТЪР“ — Коцев, Маринов, Иков, Ангелов, Димитров, Павлов, Божилов, Даскалов, (67-Калчев), Велков, Ненчев (68-Симеонов), Цингов.

Добро ръководство на И. Жеков (СФ).

Александър ГЕОРГИЕВ

„ВАТЕВ“ (БЕЛОСЛАВ) — „АКАДЕМИК“ (Св) 2:0. Сериата от слаби, бездушни игри на свищовските студенти продължава. И в Белослав, срещу един непретенциозен съперник, който при миренски строее играта си поне за частичен успех, не бе намерено върно противоядие. Изненадващо до макинните се поздравиха с победа над един от четирици те в Северната „Б“ РФГ.

И в този мач играта на футболистите от Свищов бе вяла, безлична, далеч неотговаряща на възможностите на състава. Изневериха основни единици. Не доведоха до

прелом и направените сме ни.

След грешка на защитата, а в крайна сметка и на вратаря Зарков, в 37-та минута Лилчев (5, В) успя да не посредствена близост да изведе отбора си напред — 1:0. Когато всички очакваха да се изравни резултат, при една контраатака в 89-та минута на мача, Иванов (6, В) успя да покачи на 2:0.

Общо срещата мина на слабо техническо равнище, но при добро ръководство на съдията Петър Цанев (СФ).

П. ТОДОРОВ

„ЧАВДАР“ (ТРОЯН) — „ЛОКОМОТИВ“ ГО 0:1. Ценна победа, която не бе постигната леко. Действието на този оспорван спектакъл се развиваше предимно в средата на терена. На фона на безинтересното начало (до 35-та минута нищо особено пред вратите) се долови желанието на локомотивци да излязат от собствената си половина и да използват като оръжие внезапната контраатака. Така в 36-та минута Миланов (10, Л) пробн оглясно, центрира до бре, но Манолов (7, Л) не успя да поразит целта. Малко по-късно — в 38-та минута на мача, това което не успя да направи дясното крило, стори го лявото — Д. Илиев (след центриране на Ив. Василев) реализира и изведе своя състав напред — 1:0 за „Локомотив“.

След почивката „завря“ и „закия“ пред вратаря на гостите Панайотов, който вече парираше ударите и... охладяваше разбушваните се чавдарци. Може би само той от 22-та на терена заслужи оценка отличен. В 65-та минута Спасов (11, Ч) отблъзо би над гредата. Запомниха се пропуските и на Стои менов (5, Ч) в 85-та мин. и най-вече на Ив. Василев (9, Л) в самия край на мача, когато необезпокояван от никого от много добра позиция не можа да увеличи резултата.

Авторитетно бе ръководството на Милан Стефанов (Рс).

„ЛОКОМОТИВ“ — Пана йотов, Ничев, Петков, Тодоров, Колев, Георгиев, Манолов, Ушев (Дешев), Васи

възможност за гол в 37-та минута при едно откъсане на Атанасов (9), но той бе задържан с ръце в наказателното поле. В 42-та минута В. Петров (8, Ч. зн.) центрира, Александров (7) стреля, но над гредата.

През втората част павликенци заиграха като на собствен терен — спокойно, технично, на широк фронт. В атаките вече се включваха и двойката централни защитници. В 51-та минута Димитров (5, Ч. зн.) се откъсна опасно напред, но и той бе спрян несполучливо с ръце. Добре центрирани топките на Атанасов, Чолаков и Терзийски бяха парирани от снажната защита на домакините. И шумени имаха нови възможности, но Ченешков бе сигурен на вратата.

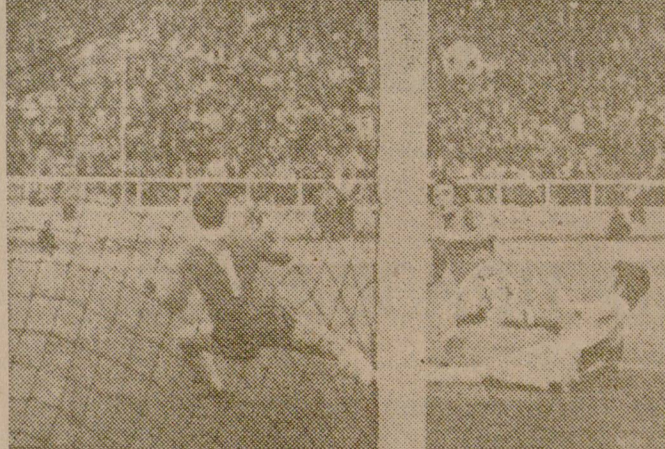
Йордан ДРУМЕВ

„ВЕЧВОЙ“ — „ЛУДОГОРЕЦ“ (Рз) 1:1. Еленчани не упряха очаквания силен начален натиск, а гостите — настипали полето пред Илиев (1) с 6—7 играчи, разчитаха на бързината само на Борисов (7) и Благоев (9). Вечвойци, като че ли прекалено уверени в победата, не бяха настойчиви докрай в акциите си. Играта се водеше предимно в центъра, без ни предни моменти пред двете врати. Малко бяха изключени нията. Така в 28-та минута, след дълъг удар и последващо разбъркване, Добрев (4, Л) с мъка избн топката от голливната, а в 42-та минута при една от редките атаки на гостите Благоев изненада защитниците на домакините и изведе от борбата си напред — 0:1.

Второто полувреме не донесе нищо ново на терена. Като установиха лек превес в средата на терена, разградчани снижиха темпото, а домакините не правеха нищо спорно, за да променят резултата. Чак в самия край на мача — в 87-та минута Мустафов (10, В) се възползува от грешка на защитниците на противниковия отбор и с удар отблизо възстанови равенството — 1:1.

„ВЕЧВОЙ“ — Алиманов, Катров, А. Ангелов, Кънев, Алиев, Добрев, Николов, Д. Ангелов, Бартолов (Минчев), Мустафов, Гиздев.

Йордан КИРЧЕВ

Още един напрегнат момент пред вратата на „Дунав“, но до гола на победата така и не се стигна.
Снимка Иван РУСКОВ

КЛАСИРАНЕ:			
1. Етър	24-9	18	
2. Кърпачев	18-9	13	
3. Локомотив	13-8	15	
4. Черв. знаме	15-9	14	
5. Академик	20-15	13	
6. Септ. слава	18-17	13	
7. ЖСК-Сп	20-13	12	
8. Янтра	18-14	12	
9. Волон	12-11	12	
10. Ватев	12-12	12	
11. Дунав	12-14	12	
12. Лудогорец	16-17	11	
13. Вечвой	9-11	11	
14. Чавдар	11-15	11	
15. Световина	13-18	10	
16. Бенковски	14-22	10	
17. Гигант	9-22	10	
18. Блин	12-15	9	
19. Раковски	14-18	9	
20. Добруджа	11-15	8	

ВТОРНИК — 24 ОКТОМВРИ

10.00 — По света и у нас, 10.30 — Програма за детските градини: „Приятел в зоопарка“; 10.45 — „Войната на Мърфи“ — английски игрален филм; 12.30 — Информационен дневник; 17.15 — Програма за детските градини: (повторение); 17.30 — Новини; 17.40 — Документален филм; 18.05 — „Средиземно море“ — познато и непознато — сериен научно-популярен филм; 11.00 — „Път към усърдието“ — телевизионно предаване; 19.00 — Хайкушки народни песни; 19.20 — Отречество: „Личност-колектив“; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.30 — 30 минути за детски: „Бригадите“; 22.10 — Комсомолски хроники; 22.15 — Умелска музика — Клавирен концерт; 22.45 — Новини.

ВТОРА ПРОГРАМА
18.00 — „Срещи“ — програма на ТВЦ Пловдив; 18.30 — „Вчера, днес, утре“; 18.50 — „Малкият великан“ — детски филм; 19.00 — „Отмъстител“ — съветски игрален филм; 20.30 — „София — нашата столица“; 20.50 — „Ангелин Дюрожа“ — творчески портрет; 21.50 — Новини; БТА; 22.00 — По света и у нас.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА
СРЯДА — 25 ОКТОМВРИ
10.00 — По света и у нас; 10.30 — „Умелска музика“ — съветска кинокомедия; 11.40 — Българска клавира музика; „Втора десетилетие“; 12.30 — Информационен дневник; 17.30 — „Десет години на острите левенци у левата“; 17.30 — Новини; 17.40 — Звездни мигове на науката; „Знакът на сините мечове“; 18.15 — „Древен гугут“ — блещещ отвор за град Станке Димитров; 18.45 — „Във всяка рисувка сликче“ — конкурс за детска рисунка на Съветската телевизия; 19.00 — Дни на съветската култура в България; Творческо откриване и концерт — директно предаване от Национална академична театър „Иван Вазов“; 20.30 — По света и у нас; 21.00 — Големият междукласен — съветски игрален филм; IV серия; 21.35 — Комсомолски хроники; 21.40 — Дни на съветската култура в България; — телевизионно предаване; 22.10 — Личностен път; 22.00 — Библиотеката ЛНК; 22.30 — Новини.

ВТОРА ПРОГРАМА
18.00 — „Черноморски спектакъл“ — програма ТВЦ Варна; 18.30 — „Вчера, днес, утре“; 18.50 — „Жените“; 19.20 — „Когато някой обмисля нещо“ — телевизионен филм за юноши; 20.30 — Концерт за народна музика; 20.55 — Световно първенство по спорна гимнастика — репортаж от Страсбург; 21.50 — Новини; БТА; 22.00 — По света и у нас.

ЧЕТВЪРЪК — 26 ОКТОМВРИ
10.00 — По света и у нас; 10.30 — Дни на съветската култура в България — тържествено откриване и концерт; 12.00 — „Път към усърдието“ — телевизионно предаване; 12.30 — Информационен дневник; 17.20 — Програма за детските градини: „Лудогорското магаренце“; 17.30 — Новини; 17.40 — „Каклото стори дяло, все в хубаво“ — предаване за децата; 18.15 — Реклами; 18.20 — „Телевизионно надбягване в Бургаско“ — концерт народна музика; 18.45 — Публичностно предаване; 19.50 — „Лекция по дълга“; 20.00 — По света и у нас; 20.30 — Дни на съветската култура в България — рецитал на вокално-инструментален състав „Самоецвети“; 21.20 — Светът в действие — документално публичностно предаване; 22.05 — Комсомолски хроники; 22.10 — Проблеми на науката; „Лазерите и тяхното приложение“; 22.40 — Новини.

ВТОРА ПРОГРАМА
18.00 — „Север“ — програма на ТВЦ Русе; 18.30 — „Вчера, днес, утре“; 18.55 — „Нашите дни са нощите“ — унгарски игрален филм; 20.30 — Московски срещи: Евгений Евстигнев; 20.45 — „Събития, идеи, личности“; 25 години сп. „Партиен живот“; 21.05 — Световно първенство по спорна гимнастика — репортаж от Страсбург; 21.50 — Новини; БТА; 22.00 — По света и у нас.

ПРОДАВАМ „Шкода 1000 МВ“ и „Москвич 407“. Справка: В. Търново, ул. „Царевец“ 57 — по всяко време.
ПРОДАВАМ „Жигули“ — комби; Павликени, „Отец Паисий“ № 35 тел. 36-73 — Стефан Маринов Хаджимаринов.

ПРОДАВАМ „Москвич 408 И“ Г. Оряховица, „Кирил и Методий“ 13, сп. тел. 4-32-39, 8-18 часа, дом. тел. 4-28-95 след 18 часа.

ПРОДАВАМ кокетна вила — бунгало до с. Габровци. Справки: след 19.00 часа, В. Търново, ул. „П. Яворов“ 89 Б II етаж, Петър Петров.

ЗАМЕНЯМ „ВАЗ 2101“ 14 000 км за жилище, В. Търново, „Поборническа“ 14 — Христо Христов — след 17 часа.

ЗАМЕНЯМ монолитен апартамент 65 кв. м Русе за апартамент или къща В. Търново. Справки: Русе, бул. „Тотлабек“ 7, I ет. — Къневи.

ПРОДАВАМ спешно „Москвич 412“ 30 000 км, телефон 2-34-36.

ПРОДАВАМ „Булгарено 8“, Справки: Елена, ул. „Ив. Момчилов“ № 2, тел. 27-34.

ПРОДАВАМ „Шкода 1000 МВ“, Първомайци I — Пияница.

2-2
Адрес на редакцията: 5000, Велико Търново, Партиен дом. Телефони — главен редактор, — 2-04-58, зам.-главен редактор — 2-05-26, отговорен секретар — 2-99-61, секретариат — 2-17-12. Отдели: „Организационни и идеологически проблеми“ — 2-41-50 и 2-17-79, „Икономически проблеми“ — 2-05-27 и 2-38-31, „Изкуство, култура и проблеми на Велико Търново“ — 2-03-08, „Кореспонденции“ и „Хумор и сатира“ — 2-40-22, „Писма на читателите“ — 2-99-62, фоторепортер 2-38-20, счетоводител — 2-40-14, лекс и машинописка — 2-04-59, дежурен редактор и коректор — 2-26-79.
Телекс: 066570, Сметка в ДСК — Велико Търново 185 5570.
ИНДЕКС: 21301

Окръжна самодейна изложба на изящните и приложните изкуства

Иван СТЕФАНОВ

„Триптих за свободата“

За сигурност и безопасност в движението

Личността в системата „Човек — автомобил — път“

Бързият ръст на автомобилния парк, увеличаването на интензивността на движението станаха причина за рязко повишаване на пътно-транспортните произшествия. Всяка година по данни на ООН в резултат на автомобилни катастрофи загиват около 300—350 000 души. Други 7.5 милиона са ранени. Изследванията през последните години и данните от статистиката показват, че 60—90% от произшествията по пътищата са предизвикани не от лошото техническо състояние на автомобилите или от изненади по пътята, а са следствие на неправилни, негодни действия на човека, управляващ автомобила. Следователно в основата на голяма част от причините за катастрофите лежи факторът личност. Именно той, човекът зад кормилото, е основното звено, което зае не в системата „Човек — автомобил — път“.

Да управляваш автомобил в наше време, в условията на уложняващо се движение по пътищата, е нужно да възприемаш и реагираш бързо на много дразнители — зрителни, слухови, тактилни и други. Освен това си дължен да превключваш вниманието си от един обект на друг в зависимост от тяхната значимост в различните периоди от време при непрекъснато променящата се пътна обстановка. В този смисъл все по-голямо значение при управлението на автомобила придобива сложността, диференцировката реакция на шофьора. При това основното изискване към нея е да бъде точна по време и място. На появяващите се едновременно два или по-вече различни сигнала, действващи в ролята на дразнители, на сетивата на шофьорския, той трябва да реагира забързано и точно на най-

значимия в момента.

Специално внимание заслужават проявите на волевите качества и емоциите, които в много случаи определят хода от сложните критични ситуации, благоприятствуват или възпрепятствуват сигурността на движението. На пример недисциплинираността, колебливостта и липсата на самообладание са противоположни казиви за добрия край на една аварийна пътна ситуация.

Общият емоционален тонус има много голямо значение в дейността на шофьора и в много случаи определя правилността и точността на неговите движения. Всеки век с богатата си гама на преживявания и отношения към забивкатащата го действителност е неповторима индивидуалност. Освен преживяванията, свойствени на всекиго, у шофьора могат да възникнат и емоции, свързани с неговата професионална дейност. Жизнерадостното, бодро и весело настроение съдейства за сигурността при шофирането, свежда грешките до нула и прави трудно настъпването на умора. Обратно — емоционалната поднатиснатост, напрегнатост и мрачност са причина за нечетковане и грешки, резултатът от които може да бъде фатален.

Не бива да забравяме, че причината за възникване на отрицателни емоции могат да бъдат служебните отношения или личните и семейните неразрешени проблеми, боленостно състояние и други. По ведение, породено от страх или гняв, в много случаи може да е причина за пътно-транспортни произшествия. На блондентата показват, че емоционално неустойчивите шофьори, конфликтните личности, имащи аморални деяния в живота, по-често ги срещаме като участници или при

чинители на автомобилни произшествия.

В много случаи и пешеходците създават аварийни ситуации по улиците и пътищата. Поведението на шофьорите и пешеходците в даден участък от пътя е взаимнозависимо и е дължимо да преследва една и съща цел — сигурно и безопасно движение. Шофьорът трябва да следи и отчита от ностително бързото придвижване на пешеходците — деца и възрастни, особено в края на работния ден. Заедно с това човекът зад кормилото трябва да предвиди възможните прояви на недисциплинираните пешеходци, за да е осигурена тяхната и неговата безопасност.

Наблюдавах един ден от 17.30 до 19 часа преминаването на кръстовище, регулирано от светофарна уредба. На сигналите на светофарите се подчиниха 75—80 на сто от пешеходците. А останалите? Нима те не чувствуваша своята отговорност за сигурността на цялостния поток от движението се коли и хора или бяха забравили, че на улицата, на пътно платно на са сами. А може би за безличия, увлечени в своите деликатни грижи, те изключиха от съзнанието си всички, които е около тях. И в единия, в другия случай това би могло да се окаже опасно за самите тях. Беда та е в това, че по улиците и пътищата автомобилите и хората не се движат изоллирано, сами за себе си, а във взаимодействие с други подоби. Ето защо грешките в действията на един могат да доведат до невинни, безлични страдания на други. Това обуславя взаимната отговорност, която трябва да оствават всички участници в движението.

Цветан ХРИСТОВ
психолог